

A detailed illustration of a woman whose body is intricately fused with a large, gnarled tree. Her face is pale and serene, with a small mark on her forehead. Her hair is long and flows like branches. The tree's trunk and roots are thick and textured, with small purple flowers growing from the base. The background is a misty, green forest with sunlight filtering through the trees.

ÚDOLIE L'ALIÍ

ALEXANDRA PAVELKOVÁ

ÚDOLIE L'ALIÍ

ÚDOLIE L'ALIÍ

ALEXANDRA PAVELKOVÁ

slovar

Text © Alexandra Pavelková 2015

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2015

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-1332-1

Na dvere dopadla mužská päšť.

„Otvorte, prosím. Otvorte!“

Okrem šušťania dažďa nebolo počuť ani hláska. Tesne pred tým, ako sa Bety v hlave sformovala predstava vy-lomených dverí a dobre zásobenej špajzy, sa ozvali tiché kroky.

Kľučka sa napriek hrdzi pohla celkom nehlučne a po vnútornej strane zárubne sa rozlial pásik svetla. Škára sa rozšírila presne natoľko, čo potrebuje na rozhliadnutie jed-no oko.

Upriamilo sa na vysokého muža. „Čakám návštevu. A vy to nie ste.“

Bety si bolestne uvedomovala, že Nela jej v náručí oťa-žela. „Máme tu dieťa, ktoré potrebuje pomoc! Prosím vás!“

V tomto okamihu sa príbehy stretli a splietli. Na jednu noc. Alebo viac.

Alžbetin príbeh sa však v skutočnosti začal o niečo skôr. Vtedy, keď v diaľke prvý raz zadunel hrom. Pomedzi stro-my zafúkal vietor a z listov striasol spršku vody. Pár ľado-vých kvapiek jej dopadlo za golier. So zovretými perami za-hromžila a pokúsila sa utrieť si krk šálom, ale iba čo uvoľnila studenému pramienku cestu dolu chrbtom.

„Je tu krásne,“ poznamenal pán Párniččan, ktorý si jej mrvenie nevšimal. „Mali ste pravdu.“

Bety zaľala zuby. Od rána počula túto vetu z jeho úst tretíkrát. Najprv takto básnil pri Kozom Vrbovku, potom pri Dobrej Nive a teraz tu. Neprekážalo by jej to, keby pochvalu myslel úprimne. Ale od neho to znelo, ako keď v galérii abstraktného umenia ospevujete obraz, no v skutočnosti sa hanbíte priznať, že nemáte ani tušenia, čo na tej mazanici vlastne je. Boleli ju nohy, v hlave jej trešťalo a najhorší z toho všetkého bol pocit, že ju Párniččan vodí za nos.

A pritom je tu naozaj krásne.

„Pozrite tam, aha!“ natiahla prst ponad vodu, aby vzбудila v klientovi aký-taký náznak záujmu.

„Mhm, kačky.“

„Dva káčery,“ spresnila. „Súperia o samicu, tú pre jej maskovacie sfarbenie na pozadí suchej trávy nevidíte.“

Pozrela sa naňho. Sledoval vtáky na vode, ale v jeho sivých očiach sa odrážalo len chladné kalkulovanie. Oprela sa o hrab a sama chvíľu pozorovala vtáčiu hádku.

Mala to tu rada. Odkedy sa Nela naučila chodiť, zašli sem občas rátať kačky, kŕmiť pstruhy či poupratovať breh od odpadkov, ktoré nanosila voda a turisti. V lete víkendoví osadníci usporadúvali rôzne podujatia, náučné i zábavné, aby prilákali verejnosť. Nela sa tu bavila s deťmi, ktorých rodičia zmýšľali podobne ako Bety.

Už to však zrejme dlho nepotrvá.

„Prehral,“ skonštatoval klient, keď sa slabší káčer rozbehol po prúde. Prudko trepotal krídlami, až sa mu nakoniec podarilo vzlietnuť a dostať sa z dosahu soka. Ponad bublajúcu hladinu k nim doľahlo spokojné kvákanie. Na chvíľočku zazreli sivohnedú kačičku, ktorá sa pripojila k svojmu druhovi. Spoločne zaveslovali a potom sa im nadobro stratili v kroví prevísajúcom ponad vodu.

Bety si vzdychla. „Mali by sme sa pomaly vrátiť. Zase ide búrka.“

„To je tak medzi kopcami,“ odvetil Párničan.

Ako keby o tom dačo vedel.

„Nela. Neláá, ideme domov.“

Až na tretie „Nelááá“, prifarbené vyhrážkou, sa spoza vývratu konečne vynorila ružová šiltovka, spod ktorej zasvietila záplava blondľavých kaderí. Strapatých, plných lístia a drobných konárikov, samozrejme, ale Nela už bola taká – ani učesať, ani ostrihať.

„Pohni si, lebo zasa zmokneme.“ Bety pohodila hlavou smerom k dedine.

„Mne sa ešte nechce. Aha, čo som našla.“

Otrčila k mame päšť. V nej zvierala nahý stvol, na konci obsypaný niečím, čo ešte len chcelo byť pukmi. Zo spodku byle vytekala šťava, ktorá pomaly zasychala.

Vysoký Párničan sa zľahka nahol. „Ľalia zlatohlavá,“ nadhodil. „Lilium martagon. Chránená rastlina, mimochodom.“

Bety zahoreli líca. „Koľkokrát som ti vravela, že kvety nesmieš trhať? Búdky pre vtáčiky robíme, krmidlá vešiame – a ty šklbeš chránené rastliny? Čo si o nás ujo pomyslí? A vieš, aká je za to pokuta?“ dodala pomedzi zuby.

Nela spurne pozrela spodod kučeravej ofiny najprv na jedného, potom na druhého. „Veď sú ich tam ešte stovky. Tisíce. Celé lúky, aj pol lesa.“ mávla rukou za seba. „A aj tak ešte nekvitne.“

„Táto už ani nezakvitne,“ informoval dievča Párničan.

Bety privrela oči a v duchu si priala byť úplne inde a za iných okolností. „To je jedno!“ takmer vykrikla. „Ideme nazad. Ak súhlasíte.“

Schmatla dcéru za ruku. Nela si vzdorovito schovala druhú ruku za chrbát, ale viac-menej sa nechala vliecť dolu briežkom k rieke. Trochu sa potkýnali a kĺzali na šmy-

kľavom lístí, ale keď sa napojili na náučný chodník, kráčalo sa im lepšie.

„Musíme sa poponáhľať,“ Bety zvýšila hlas, aby prehlusila zurčanie jarnej vody.

Nepreháňala. Zo severovýchodu sa približovali ťažké mračná a hrozilo, že ich zasa zachytí dážď. Bety sa ani najmenej nepáčila predstava, že bude musieť šoférovať po kľukatej cestičke bez krajnice v lejaku a takmer potme. A už vôbec sa nechcela zdržiavať. Nelu treba okúpať, pichnúť, nachovať a uložiť do postele. Teda ju čakala ešte sizyfovská robota.

Ťahala dievča za sebou a vzadu počula ťažké kroky svojho klienta. Vždy, keď preliezali pne alebo zamokrené rokliny, zobrala dcéru na ruky. Nela ju oblapila okolo krku, nohami objala okolo pása a Bety mala aspoň na chvíľu dobrý pocit, že svet je v poriadku. Potom ju zasa dobehol stres z očividne neúspešného dňa.

„Slečna je tuším trocha rozmaznaná,“ neodpustil si muž poznámku. „Ste na ňu od malička sama?“

Najradšej by sa otočila a struhla mu jednu cez ústa, ale nechala jeho otázku bez odpovede. V tej chvíli sa pred nimi otvorila lúka a za ňou sa začervenalí strechy domov. Les nechali za sebou a kráčali pomedzi nízke šípy a trnky striedané tmavými kolóniami kopijovitých listov ľalií. Pod temným príkrovom mračien pôsobila dedinka obkolesená kopcami dramaticky. Nad riekou, ktorá sa vinula uprostred, sa vznášal opar. Pomaly sa rozlieval po oboch brehoch a stúpil hore, ako keby sa chcel čím skôr zbatať s kvapkami prichádzajúceho dažďa. Farebné fasády domov, ktoré si stihlo rekonštruovať pár osadníkov, hmla zatierala jednotnou žltosivou. Tá každým krokom, ako sa skupinka približovala k dedine, tmavla.

„Mama, nevládzem.“

„Už budeme tam.“

„Bojím sa, je skoro tma.“

„Ale prosím ťa, už nie si taká malá.“

Práve minuli zbúraný dom nad ohybom rieky, keď sa v hmle začali rozsvetcovať mdlé hviezdičky. Verejné osvetlenie sem znova zaviedli prednedávnom na žiadosť chalupárov a najmä po kampani, do ktorej sa zapojilo mnoho ľudí z mesta. Domy však zostali tmavé; len za mostom, na druhom brehu sa Bety zamarilo jedno oranžové okno.

Pridala do kroku.

„Už vidím naše auto!“ zvyšklo dievča, pustilo sa mami nej ruky a rozbehlo sa dopredu.

Na Bety doľahla únava i sklamanie. Ďalší deň v keli, iba čo ju z toho behania bolí hlava. Nuž, Párničana dovezie do mesta na parkovisko, podá si s ním ruku, vymení jalové frázy typu „ozvite sa mi, ako ste si to rozmysleli“ a už v živote o ňom nebude počuť. Zbytočne najazdené kilometre a minúty benzín. Len nech takých klientov nebude tento mesiac viac.

K felícii odstavenej neďaleko mosta dobehli tesne predtým, ako dážď stratil trpezlivosť a vrhol sa na zem. Len čo za sebou zavreli dvere, na strechu zacupotali ťažké kvapky.

„To bolo o chlp,“ skonštatoval muž a pohodlne sa usadil na mieste spolujazdca.

„Máš pás?“ otočila sa Bety k dcére.

„Sa-mo-zrej-me,“ zadeklamovalo dievča zadýchane.

„Ako keby nestačilo, že musím byť v detskej sedačke.“

„Keby si nesedela v sedačke, uškrtila by si sa pásom,“ poučil Nelu Párničan.

Tá vyplazila jazyk a napodobnila smrteľné chrčanie. Našťastie už bola natoľko rozumná, že svoj výstup nevenovala mužovi, ale oknu, po ktorom sa hadili stružky vody.

Bety potlačila pulzujúcu bolesť v hlave. Uvoľnila ručnú brzdu, zaradila rýchlosť a opatrne vycúvala z trávnikar k miestu, kde sa kedysi otáčal autobus. Stierače sa rozbehli

po prednom skle, bum-bum, bum-bum. Reflektory sa opreli do vodných reťazí, ktoré akoby spájali alebo so zemou. Cestu medzitým pokryla vrstva vlašajšieho lístia a polámaných konárikov. Poryvy vetra nimi hádzali, ale služobná felícia sa nenáhľivo prebýjala mokrou tmou.

„Kým sa nedostaneme na výpadovku, pôjdeme pomaly,“ upozornila spolucestujúcich.

„Mne to nevadí, mám dosť času.“

My až toľko nie, odfúkla si Bety. Nerada by sa príliš zdržiavala. Opatrne sa snažila auto udržať bližšie k stredu cesty a v duchu sa modlila, aby si nik v tomto nečase nezmyslel ísť do osady. Jednak by ju protiidúce auto oslepilo a k tomu sa bála vyháňať na úzkej ceste, ktorej okraj plynuľe prechádzal do zamokrenej priekopy.

Nad nimi zahrnelo.

„Vááááú,“ zvýskla Nela. „Ešte!“

„Za mojich čias sme hovorili fíha,“ neodpustil si Párniččan.

Bety prevrátila oči a dúfala, že tento trápny deň už bude mať čoskoro za sebou. Na to, aby svojej dcére a klientovi robila diplomatický kanál, jej už neostávali sily. Do auta sa oprel prudký bočný vietor a mala dosť starostí, aby udržala volant. Nos prílepila na sklo, po ktorom sa valili prúdy vody.

Odrazu treslo tak blízko, až auto na ceste takmer podskočilo. Párniččan sa zamechril a Nela znova zhíkla, tentoraz už nie tak uchvátené.

„Nemali by sme zastať a počkať, kým sa to neutíši?“ nadhodil klient.

Bety zavrtela hlavou. „Do siedmej musíme byť doma.“

Muž ovesil kútiky úst a pochybovačne pokrútil hlavou, akoby chcel povedať: Prečo si si potom vybrala takú prácu, ženská.

Poryv vetra vrhol oproti sklu suché vetvičky. Stierače zaškripli, ale s krehkými konárikmi si na pár taktov pora-

dili. Ledva si Bety stihla pomyslieť „chvalabohu“, zablysko sa znova. Dunenie hromu nasledovalo zlovestné zaprašávanie a predok auta oblizol mohutný tieň.

Bety dupla na brzdu. Kvílenie kolies sprevádzal dramatický praskot a prostriedok strechy sa o čosi preliačil. Na sekundu všetko stíchlo. Potom si uvedomila bubnovanie dažďa na strechu auta a tiché nadávanie.

„Nela, si v poriadku?“ otočila sa k dcére.

Malá s vypleštenými očami prikývla, krčovitito sa držiak bokov detskej sedačky.

„Čo sa stalo?“ zamumlal Párniččan s nosom v hrsti. Po medzi prsty mu vytekala krv.

„Ublížili ste si?“ upriamila pozornosť na neho a snažila sa nemyslieť na zašpinené poťahy.

Klient zamrkal a len hlavou ukázal na palubnú dosku, kde sa leskol odtlačok jeho nosa. „Blbý pás,“ zamumlal.

Pokrčila plecami. „Spadol na nás strom.“ Poobzerala sa po obrube dverí. Za bočným sklom sa pohybovali konáre kmásané vetrom. Skusmo stlačila kľučku a dvere povolili. „Nela, zostaň tu s ujom, idem sa na to pozrieť.“

Siahla pod sedadlo po baterku – vždy ju tam držala, lebo verila v pravidlo, že v prípade potreby má chodec na ceste aj vidieť, aj byť videný. Vyhrnula si kapucňu, zažala svetlo a vystúpila do dažďa.

Ledva urobila dva kroky, zaškrípali dvere aj na spolujazdcovej strane.

„To je nepríjemné,“ skonštatoval Párniččan, keď obhliadol situáciu a odhodil zakrvavenú vreckovku do stružky vedľa cesty. Okamžite ju vzala voda.

To je na porazenie, korigovala Bety v duchu jeho názor. Svetelný kužeľ znova pobehal po haluziach i kmeni, ale nič nového neobjavil.

„Ale mali sme šťastie v nešťastí. Strom neleží na aute, zachytili nás len menšie konáre. Horšie je, že tie väčšie nás

nepustia ani dopredu, ani dozadu.“ Z celej sily sa ovládala, aby ju pri pohľade na auto zakliesnené v korune mohutného buka neprepadol hysterický záchvat.

„Podme naspäť do auta. Nachladneme.“ Zvrtol sa, otriasol si kabát a usadil sa skôr, ako na jeho sedadlo stihla stiecť voda zo strechy.

Bety napočítala do troch a zopakovala jeho manéver. Zaprela sa do operadla a otočila sa k dcére.

„Vyzerá to tak, že sa odtiaľto len tak ľahko nedostaneme. Čo je s tebou?“

Dievčatko na ňu pozrelo. Do jeho pohľadu sa pomaly začalo vkrádať previnenie. „Nnnnnič.“

„Akože nič? Je ti zima?“

„Nnnie.“ Nela navidomoči zbledla. „Sssi vravela, že do siedmej sa vrátíme, ja... zabudla sssom sa najesť.“

„A kedy si sa pichla?“

„Ako som prišla zo školy...“ Na čele sa jej zaperlila vrstvička potu. „A hneď nato si prišla po mňa, že ideme na výlet, sssom zabudla...“

„Tak sa rýchlo najedz teraz. Čo si si vzala so sebou?“

„Ja som sa tak tešila!“

„Máš keksík?!“

Dcéra stisla pery a mlčky pokrútila hlavou.

Panebože. Bety siahla dozadu po kabelku a chvatne ju začala prehľadávať. Na auto husto klepotali kvapky a Nele sa začala triasť brada. Bety šmarila tašku späť na zadné sedadlo.

„Pán Párničan. Prosím vás, nemáte so sebou nejakú čokoládu? Alebo cukríky?“

Klient so zahanbením vysmrkal krvavé hlieny do ďalšej vreckovky a po chvíli váhania si ju strčil späť do kabáta.

„Mám. Pastilky. Počkajte. Nech sa páči.“

Z vrecka vytiahol typickú umelohmotnú škatuľku.

Bety ho zastavila. „Ďakujeme. Sú s aspartámom.“

„A čo? Zuby sa nekazia, dych je svieži.“

„Ale my potrebujeme cukor!“

Párničan pozrel na bledú Nelu. Vzдорovitý pohľad bol preč, namiesto toho sa jej triasla spodná pera. „Chápem. Má diabetes, však?“

„Áno.“

„Dovoľujem si poznamenať, že to svedčí o vašej nezodpovednosti. Všade sa píše, že máte so sebou vždy nosiť...“

„Bože, neriešte to teraz!“

Na okamih sa zháčil. „Tak zavoláme požiarnikom a počkáme, kým ten strom neodpracú.“

„Nie je tu signál, zabudli ste? Veď preto sa vám táto lokalita páčila!“

„Nemusíte sa hneď rozčuľovať. Len sa snažím byť nápomocný,“ urazil sa.

„Mami, potím sa.“

„To zato, že si behala po lese, zlatíčko.“

A fyzická námaha spolu s inzulínom ťa pripravili o cukor, dokončila Bety len v duchu. Mala chuť obúchať si hlavu o palubnú dosku, ale tým by dosiahla akurát to, že by skončila s krvavým nosom ako jej spolujazdec. Ešte raz prekutala kabelku a všetky vrecká, ale okrem papierikov od cukríkov nenašla nič.

„A čo keby sme sa vrátili nazad?“ nadhodil Párničan.

„Kam?“

„Nooo, do dediny. Tam, kde sa svietilo. Určite majú so sebou nejaké jedlo, keď tu prespávajú.“

Bety sa v hlave rozbehol zoznam nájomcov a pravdepodobnosť, že by sa jeden z nich práve teraz nachádzal v osade. Nevedela si na nikoho spomenúť. Inštinktívne siahla po mobile a hneď ho aj pustila.

„Nie som si istá... Možno sú to bezdomovci.“

„Bezdomovci – tu? Tak ďaleko od mesta? A keby aj, určite budú mať niečo pod zub. A na zahriatie pre nás, ste celá premočená.“ Keď videl, že stále váha, dodal: „A ja nie

som nijaká mušia váha, keby sa náhodou nesprávali slušne. Ehm.“

To jediné mu nemohla uprieť. Párniččan mal vysokú a od prírody pevnú postavu, až na to, že okolo pása sa mu pouliapali roky strávené za kancelárskym stolom a volantom jeho drahého auta. Ale pochod lesom zvládol bez infarktu, snáď...

„Ako ti je, Nelka?“

„Veľmi sa potím,“ píplo dievča plačlivo.

„Vydrž, bude dobre.“ Bety sa zvrtila dozadu. Zaškúlila pomedzi stružky vody lejúce sa po prednom skle a naozaj sa jej zdalo, že v dome za riekou sa svieti. Chvalabohu.

„Musíme však ísť pešo,“ povzdychol si Párniččan.

„Nie je to ďaleko. Zlatičko, dvere na tvojej strane sa otvoriť nedajú. Prelez ku mne, moja.“

Dievčatko na ňu uprelo pohľad, ktorý Bety dobre poznala. Chvatne jej rozopla pás, zazipsovala malej vetrovku, za obe ruky ju potiahla dopredu a potom von.

Párniččan si bez slova zobral tašku a vystúpil.

„Kde sssssme?“ opýtala sa Nela spomalene, keď čižmičkami žuchla do rozmočenej hliny.

„Ideme na návštevu, zlatko. Vydrž.“

„Neeechceeeem,“ ťahalo sa dievča naspäť do auta.

„Musíš. Ak nepôjdeme, zaspíš na ceste a nik ti nepomôže. Ako sme si to vždy hovorili? Musíme ísť a najesť sa.“

Zdvihla ju, oprela si ju o bok, a keď Párniččan vybral z auta jej veci, zamkla. Zo zvyku – pochybovala, že by sa práve tu a teraz ulakomil niekto na otlčené autíčko. A aj na to by potreboval prinajmenšom motorovú pílu.

„Nemal by som ja...“ navrhol, keď videl, ako sa prehla pod dcérinou váhou.

Bety len pokrútila hlavou. „Podme.“

To, čo sa autom videlo blízko, bolo pešo v poryvoch vetra oveľa ďalej. Bety už pod vetrovkou zalieval pot, kým sa dostali k mostu.

„Musíme tade,“ ukázala hlavou na voľne poukladané trámy, ponad ktoré sa na troch miestach vinuli spevňovacie železné lišty.

Nad nimi sa znova zablysko a osvetlilo mokré staré dosky.

„No zbohom,“ zavrčal si muž pre seba. „Pôjdem prvý.“

„Dobre.“

„Toho železného zábradlia sa nechytajte. Blyška sa.“

Prejsť cez most trvalo večnosť. Opatrne kládla nohy na šmykľavé drevo, miestami také spráchnivené, že sa jej podrážky zabárali na centimeter. Snažila sa rozoznať v štrbinách medzi trámami, kadiaľ vedie nosná konštrukcia, ak by drevo náhodou povolilo. Ale bolo už príliš tma a kužeľ svetla z baterky bezmocne skackal po lesklom mokrom povrchu. Rieka pod nimi zlovestne šumela a šumenie splyvalo s dažďom, ktorý jej plieskal o premočenú vetrovku.

Nič na to nedbala, oboma rukami pevne objímala dcéru a s úľavou si uvedomovala jej nohy obtočené okolo bokov. Ešte sa jej drží ako kliešť. Ešte na tom nie je tak zle.

Detské nôžky v čižmičkách ochabli, až keď konečne nechali most za sebou. Bety sa rozbehla za Párničanom po šmykľavom chodníku hore k domu. Teraz videla, že steny majú svetlomodrú farbu, aká v tomto kraji nebýva zvykom. Z komína sa nedymilo, aspoň pokiaľ to mohla rozoznať, ale spoza dvoch zájdených okien prenikalo mdlé svetlo.

Na dvere dopadla mužská päšť.

„Otvorte, prosím. Otvorte!“

Okrem šušťania dažďa nebolo počuť ani hláska. Tesne pred tým, ako sa Bety v hlave sformovala predstava vylomných dverí a dobre zásobenej špajzy, sa ozvali tiché kroky.

Kľučka sa napriek hrdzi pohla celkom nehlučne a po vnútornej strane zárubne sa rozlial svetlý pásik. Škára sa rozšírila presne natoľko, čo potrebuje na rozhladnutie jedno oko.

Upriamilo sa na vysokého muža. „Čakám návštevu. A vy to nie ste.“

Bety si bolestne uvedomovala, že Nela jej v náručí oťažela. „Máme tu dieťa, ktoré potrebuje pomoc! Prosím vás!“

Oko sa nepatrne pohlo, pomaly skĺzlo matke po tvári a zastavilo sa na hlave dcéry.

„Podďte ďalej.“

Dvere sa odchýlili a odhalili útlú postavu oblečenú v rifliach a starom svetri. Zrejme nejaká z tých študentiek – aktivistiek, čo zachraňujú vlky a srnky. Nečudo, že je nedôverčivá. Pánabeka, ak je tu sama, ešte v takom nečase, iste má väčší strach z nás ako my z nej, pomyslela si Bety, keď prekračovala prah. Párničkan sa sklonil, aby nenarazil hlavou do zárubne, a nasledoval ju.

„Prosím vás, potrebujeme cukor a vodu, ak máte, rýchlo.“

„Vody je všade dosť,“ zamrmlala žena a zmraštila tvár. „Ale cukor nemám. Med by nestačil?“

„Stačil,“ prikývla Bety a rozhladla sa, kam môže Nelu položiť. V malom pitvore nič také nevidela, a tak sa odvážila prejsť ďalej za svetlom do izby.

Žena medzitým zmizla inými dvermi, asi do kuchyne. Napriek tomu, že v osade obnovili elektrické vedenie, izbu osvetľovalo len pár petrolejok v držiakoch na stenách. Pod oknom stál starodávny diván zakrytý vyblednutou prikrývkou, kedysi dávno ručne tkanou i vyšívanou – farby však už boli vyblednuté a pamuk miestami zodratý. Drevená posteľ s vysokým čelom sa opierala o stenu a na matraci sa povalovalo pár kusov oblečenia. Skriňa z tmavého dreva, ktorú očividne vyrobil ten istý stolár ako posteľ, sa jedným bokom lepila k posteli. Na stenách viselo pár políc s taniermi a pohármi, každý bol iný – ako u zberateľov s otáznym vkusom. V rohu stála na veľkom kuse plechu piecka, klasický „petrík“ s hnedým emailom. Drevo bolo vzorne naukladané hneď vedľa v dostatočnej vzdialenos-

ti na to, aby priebežne schlo, ale aby sa nechytilo od náhodnej iskry.

Oheň však nehorel. Bolo tu chladno.

Bety vzdychla, keď ju pod Nelinou váhou pichlo v krížoch, a zložila dcéru na diván. Párničan urobil neurčitý pohyb, akoby jej chcel pomôcť, ale rýchlo stiahol ruku späť.

„Nelka, ako ti je, počuješ ma?“

Dieťa oči neotváralo. Z úst mu unikol neartikulovaný zvuk, skôr zvierací ako ľudský. Zmraštenú tvár malo skropenú potom, ale ruky chladné. Bety zamrazilo – už sa ani nepamätala, kedy bolo Nele tak zle. A to sa musí stať práve teraz, keď sú doslova odrezaní od civilizácie. Keby sa nezdržala s klientom, keby nevyšli ešte aj na kopec za ohybom rieky, keby vzala so sebou aspoň cukrík, keby radšej nechala malú u susedov...

Na sebaobviňovanie bola macher.

Za chrptom jej vrzli dvere. „Voda s medom,“ povedala domáca.

Bety zdrapila hrnček a sadla si na kraj divána. Chvíľu zápasila s Nelou a snažila sa jej vtisnúť okraj šálky medzi pery, ale keď skoro polovica vody skončila na dcérinej vetrovke, vzdala sa a požiadala o lyžičku.

„Ukážte, skúsím ja.“ Žena vzala hrnček a zľahka odtisla Bety nabok. Nadvihla Nele hlavu a pritlačila jej vodu k ústam. „Dobrá vodička, pi, malá.“

Zo študentkinej ruky dievčaťu sladký roztok zachutil. Prestalo uhýbať hlavou a preglglo – pomaly a malými dúškami, ale predsa. Tvárička lesklá od potu a medu sa jej uvoľnila.

„Voda ti urobí dobre, malá. Len pi.“

Keď žena vstala s prázdnyim hrnčekom, Bety od úľavy vyhrkli slzy. „Môžem... Môžem ju umyť? Celá je lepkavá.“

Žena prikývla, znova odišla a vrátila sa s vedrom. „Daždová, ale pitná, zo zásobníka. Vodovod nemáme.“

Bety sa nepozastavovala nad tým, skade majú vodu, namočila pár papierových vreckoviek a pustila sa utierať Nelinu tvár.

„A čo bude teraz?“ opýtal sa Párniččan.

„Záchvat ju unavil. Bude spať, uvidíme dokedy, možno celú noc. Hneď ráno, ak ten peň neodpracú, zabehnem k hlavnej ceste, kde je signál, a zavolám do nemocnice, nech pošlú sanitku aspoň po ten strom. Alebo taxík, to je jedno. Hádám dovtedy búrka prejde a prinajmenšom bude vidno. Proste ju musím čím skôr dostať domov, a ak bude treba, aj k lekárke.

„Chápem,“ prikývol klient. „Ale čo bude – s nami? Viete,“ obrátil sa k domácej, „neboli by sme vás obťažovali, ale asi pol kilometra odtiaľto je na príjazdovej ceste spadnutý veľký strom a jej,“ ukázal hlavou na Bety, „auto je tam zakliesnené. Momentálne sa nedá prejsť do mesta a sem sa tiež nik nedostane.“

„Ach tak.“

„Motorová píla a nejaký silný reflektor by sa u vás našli?“

„Ani jedno, ani druhé.“

Vonku zahrnelo, až zarinčali okenné sklá. Bety si len teraz všimla cupot dažďa na škridlovej streche a fakt, že Párniččan stojí uprostred izby a pod ním sa zbiera mláka vody stekajúcej z kabáta. A že ona je rovnako ako on premočenná skrz-naskrz.

„Povedali ste, že čakáte návštevu,“ nadhodila opatrne. „Myslíte, že príde aj v tomto nečase?“

„Žiadny čas nie je zlý na dobrú návštevu,“ odvetila domáca.

„Tak by sme vám tu nemali zavádzať...“

„O jedného viac alebo menej.“

Bety sa na ženu opatrne usmiala a prvýkrát sa jej pozrela poriadne do tváre. Svetlo sviečok odhaľovalo jemné črty

a bledú pokožku bez líčenia, ako sa dalo pri týchto ochranných prírody čakať. Mala zelenkavé oči a hrdzavé vlasy. Rozhodne nebola taká mladá, ako si Bety sprvu myslela, a zo študentky ju prehodnotila na doktorandku. Patrila k tým ženám, ktoré vyzerajú medzi dvadsiatkou a šesťdesiatkou takmer rovnako, aspoň z diaľky, kým si nevšimnete pavučiny vrások okolo úst a očí. Čiastočne gény a čiastočne životný štýl, ale hlavne pokoj mysle. Takže ja môžem o takej vizáži iba snívať, pomyslela si Bety trpkou.

„Hádam aby ste sa vyzliekli. Ste celí mokří. Zakúrim v pecku, nech vám veci do rána vyschnú.“

„Ďakujeme,“ v mužovom hlase bolo badať úľavu. „Nie som síce nadšený, že tu strávim noc, ale šliapať pešo potme a v takomto počasí až k hlavnej ceste je, pravdupovediac, nad moje sily.“

Domáca pani prikývla.

„A prepáčte. Som Peter Párničan.“

„Ježiši, celkom som zabudla na slušné správanie. Volám sa Alžbeta... Alžbeta Franková a tamto je moja dcéra Nela. Keď sa zobudí, potrasie vám rukou sama. Som vám veľmi zaviazaná za láskavosť.“

„Mňa volajú Tina,“ povedala žena a znova zmizla v kuchyni.

Onedlho v pecku ticho blkotal ohník a širil vôkol seba teplo a pohodu. Gazdiná postavila na čaj a čoskoro sa izbou vznášala vôňa lipy a harmančeka.

„Aby ste neprechladli. Dosladte si, medu mám dosť. Zoberte si chleba s maslom na zajedenie. A tu je niečo na prezlečenie, akurát vám to nebude, ale hádam postačí.“

Položila na stôl hrbku šiat, štrikovaných ponožiek a plstené papuče. Párničan sa najprv zdráhal – všetko trochu zapáchalo potuchlinou –, ale oblečenie bolo čisté a len kde-tu záplata. Bety sa zašla prezliecť do pitvora, a keď ju klient vystriedal, aj Nele vymenila mokré veci za suché.